

Opw.194; Marcus 2:13-17; Opw.785; Ps.51:1; Opw.488; Sela Heel uw Koninkrijk

Met deze donderpreek wil Jezus je liefdevol confronteren!

1. In vriendschap en elders mijd ik graag conflicten. Lastig maar bevrijdend als je soms toch 'het ongemakkelijke' aangaat met elkaar. Jezus zet hier ook de boel op scherp!
2. Opvallend is dat ál de Evangelisten dit verhaal plaatsen na 'de verlamde man door het dak'. Jezus heeft eerst duidelijk gemaakt dat Hij recht heeft om zonden te vergeven. Nu gaat Hij mensen ook oproepen om die vergeving te gaan zoeken. In onze cultuur is aandacht voor schuld zowel vervreemdend als herkenbaar. Enerzijds een je-mag-er-zijn-cultuur maar anderzijds ook ongemak bij bijvoorbeeld vluchtelingen, voedsel en milieuproblematiek. In Israël was een schuldcultuur (tempel, offers, wetten), maar niet gekoppeld aan deze nieuwe rabbi. Er verandert nóg iets. Jezus zocht eerst de mensen op in de synagogen maar nu gaat Hij meer reizen. Mensen moeten nu gaan kiezen om Hem te volgen. Dat Hij niet van mensen afhankelijk is laat Hij zien door de nog-niet-volgende-Levi te roepen en hij komt... Jezus reageert vast anders op hem dan anderen vaak doen.
3. Levi geeft nu een feestelijke maaltijd voor veel mensen (vanwege ontdekt geluk?), waaronder veel tollenaars en zondaars. Vast mensen met een 'dikke huid' die elkaar graag opzoeken. Is het niet link om als leerling om te gaan met 'foute mensen'? Waar je mee omgaat.... De leerlingen zullen dit nieuwe gedrag ook lastig hebben gevonden. De Joodse Schriftgeleerden wrijven het er stevig in: wat is dat nou? Zo wordt de groep volgers/mee-kijkers ook verdeeld in mee-etters en zij die dat beslist niet willen doen.
4. Jezus reageert met een donderpreek. Als je denkt dat je deugt heb je bij Mij niets te zoeken. Zondaars zijn welkom. Zij die hun doel missen. Let op dat Jezus niet gekomen is voor zieken (primair) maar voor zondaars (primair)! En via het beeld van de dokter wil Hij duidelijk maken dat je die allemaal nodig hebt want je/de grootste kwaal is nogal besmettelijk. Liefdevol, duidelijk en zoekend komt Jezus met deze boodschap. Natuurlijk wil Hij dat je je doel bereikt, leeft en inwoner mag zijn van dat volmaakte rijk. Dat er al is en komt! Dáárom zet Hij in dit Bijbelgedeelte en ik vanmorgen de zaak op scherp.

Gesprekspunt, kindfragment, citaten, Bijbelrooster

1. Welke rol speelt zonde in je leven? Hoe ga je daar mee om? Deel wat je daarbij nodig hebt. Kun je ook zo verlangen naar de tijd van 'de gevolgen van de zonde voorbij'?
2. 😊😊😊😊 voor de kinderen: Jezus is . . n kn . ppe d . kt . r. Hoe z . t d . t d . n? Welke z . . kt . h . bb . n wij d . n? Vr . . g m . . r th . . s. Zij w . t . n het! G s!
3. 'De hele bediening van Jezus, zijn hele werk, was om gezondheid te brengen, niet alleen aan de lichamelijke zieken, maar aan Israël als geheel en de hele wereld. Dat hield echter ook in dat veel mensen verontwaardigd zouden zijn, mensen voor wie het comfortabeler was om mensen als 'verschoppeling' te bestempelen en ze daarna te negeren. De daden en woorden van Jezus klinken als een heldere klok in onze wereld. Ze laten ons zien hoe laat het is – tijd voor de dokter om zijn patiënten te bezoeken – ze waarschuwen ons om vanuit Gods perspectief naar de dingen te kijken – menselijk fatsoen kan de werkelijkheid gemakkelijk verhullen – en ze bemoedigen ons om zijn genezende uitnodiging, zijn veranderende feest, bekend te maken waar het maar nodig is'
4. 'Dat Jezus de tollenaars niet boven de wetgeleerden stelt, blijkt uit het werkwoord ROEPEN: zonder roeping komt geen mens, ook geen tollenaar. Levi is het levend bewijs. Zo doet Jezus een appel op allen: laat niemand zich te gezond voelen voor de wachtkamer van deze arts'
5. **Bijbelrooster zondag** Marcus 1:39-45 (verschil tussen vs.39 en Marcus 2:13); **maandag** Marcus1:1-15 (vs.15 zou toch al richting moeten geven aan de mensen!); **dinsdag** Marcus 7:1-23; **woensdag** Mat.23 (23.25.28); **donderdag** over 'ongemakkelijke omgang': Gal.2:11-14; **vrijdag** Mar.8:27-38 (29.34); **zaterdag** Ps.33 (vgl.vs.9 met Marcus 2:14). Liefhebbers: Ps.51; het gaat tijdens Jezus' optreden niet vaak maar wel soms over zondaars: Marcus 14:1-11; Lucas 5:1-11 (8)

Opw.194; Marcus 2:13-17; Opw.785; Ps.51:1; Opw.488; Sela Heel uw Koninkrijk

Blok 1. Vriendschap. We hadden het er vorige week over, in verband met de 4 vrienden die hun verlamde vriend meeslepen naar de Here Jezus.

Vriendschap. Het blijft een mooi en belangrijk iets in ons leven.

Groot geschenk. Maar het kan ook lastige kanten hebben.

Dat je soms echt ruzie moet maken om de sfeer weer te laten opklaren.

Vakmensen spreken daar heel positief over. 'Als het schuurt, kan het ook weer gaan glanzen', en meer van dat soort uitspraken kun je daarover horen.

Ik heb nog steeds een hekel aan ruzie en ga het liever uit de weg.

Tegelijkertijd is het wel mijn overtuiging dat je er niet voor weg moet lopen als het er echt op aan komt. Eigenlijk is het ook mooi als iemand het conflict met je aangaat.

Want ten diepste is het contact je dan blijkbaar zoveel waard dat je elkaar niet wilt kwijtraken. Ken je het? Dat je in goede vriendschap, of in je huwelijk, of met je broer of zus knallende ruzie hebt omdat je het weer goed wilt krijgen?

Soms heb je een zetje nodig van iemand anders.....

Bijv. van Bert van Leeuwen met zijn programma 'het familiediner' en de limousine om mensen weer aan het familiediner te krijgen! Omdat er al 10 jaar geen contact meer was tussen jouw oma en je tante (bijvoorbeeld).

Ik kan me er steeds over verbazen hoe bijzonder de Here Jezus is.

Altijd ongrijpbaar, uniek. Liefdevol, (al)machtig, maar ook confronterend.

En ook daarin volmaakt.

Hij kan er vol in gaan als Hij de Schriftgeleerden aanpakt.

En als je de woorden uit dit Bijbelgedeelte op je in laat werken zijn die woorden ook nogal confronterend.

Al is het maar dat we hier categoriaal als 'zondaars' worden neergezet.

In de discussie die vandaag wel gevoerd wordt zou je dit een donderpreek van Hem kunnen noemen. En tegelijkertijd gaan we ook op zoek naar het 'goede nieuws' in deze woorden!

Want dat is wat Ik Jezus steeds hoor zeggen. Ik verkondig de boodschap van het goede nieuws.

Blok 2. Het is opvallend dat zowel Mattheus, als Marcus en Lucas de geschiedenis van de ontmoeting met Levi allemaal plaatsen na de geschiedenis van 'de verlamde man door het dak'. Dat gebeurt niet vaak in de evangeliën omdat ze juist zelf hun eigen focus en invalshoek hebben om het grote verhaal van Jezus te vertellen.

Het suggereert een verband tussen deze beide verhalen en dat ze in de tijd gezien dicht na elkaar gebeurd zijn. Het verband is ook mooi te ontdekken!

Aan de verlamde man, zijn vrienden, de andere aanwezigen en aan ons laat Jezus weten dat Hij de Mensenzoon is die macht heeft om zonden te vergeven!

En daarna zien we een boeiende geschiedenis waarbij het vooral om gaat om vraag of de mensen toen en wij vandaag dit dan ook bij Hem gaan zoeken en afsmecken.....

En dat is wel wat. Zonde. Schuld. Zware woorden die deprimerend kunnen werken en je depressief kunnen maken.

Zeker in Nederland. Zeker ook in onze eigen kerkelijke cultuur waarbij het er soms op lijkt of we deze toonsoort niet zo vaak meer aanslaan....

Onze kinderen zijn prinsen en prinsesjes. Alles wat zij lastig vinden willen we bij hen vandaan halen. Curling-ouders...., want ze verdienen het dat het goed met hen zal gaan.

We vertellen aan onszelf en aan hen dat we vooral kostbaar in Gods ogen zijn en dat zijn ogen continu liefdevol op ons gericht. Dan klinkt het vreemd om over onze zonden en

onze schuld te beginnen. Aan de andere kant is er, behalve die mooie woorden over ons, toch ook wel steeds de aanklacht tegen ons.

We gaan verkeerd om met vluchtelingen, met het klimaat.

Er is vliedschaamte en we schamen ons er ook voor dat we voedsel kopen en kleding waar heel wat onrecht aan te pas is gekomen.

Een soort latent gevoel van schuld is er dus ook wel aanwezig bij ons.

Kortom: proef zelf even wat er met en in je gebeurt als het er nu over gaat dat je een zondig mens bent. Ben je al geneigd een andere online dienst op te zoeken of blijf je nieuwsgierig?

In Israël leefde men wel met een schuldcultuur.

Die ook zeer gedetailleerd omschreven is. In alle wetten, in alle offers, in de hele tempeldienst kom je het tegen. In de liedcultuur, in de Psalmen.

De heilige God en de zondige mens kunnen maar nauwelijks samen optrekken en er is in elk geval heel wat voor nodig om dat mogelijk te maken.

Dus wisten zij wel degelijk van hun zonden, van hun regelmatig zeer slechte manieren om God te dienen. Hij werd meer dan eens ingeruild voor afgoden.

En meer dan eens was Hij eerder de 'eerste hulp bij ongelukken' dan Degene met wie je dagelijks wandelt... Je kunt er ook voor afstoppen.

En de profeten in het O.T. wisten wel degelijk bloot te leggen waar het aan schortte.

Krachtig werd opgeroepen tot bekering omdat bijv. de weduwe, de wees en de vreemdeling niet kregen waar ze recht op hadden. Echte donderpreken!

De gedachte dat ze schuldig zijn en vergeving nodig hebben is er wel degelijk bij hen maar er ontstaat kortsluiting als de vergeving gekoppeld wordt aan Rabbi Jezus, want zonden vergeven kan God alleen....Daarvoor moet je bij God zijn!

Dit is nieuw en ongemakkelijk dat Jezus juist wel zegt dat je daarvoor bij Hem moet zijn. En er is hier nog iets nieuws in wat er gebeurt.

In het begin gaat Jezus steeds naar de synagoge toe om het goede nieuws te brengen. Dat gebeurt nu veel minder. Hij gaat reizen.

De mensen kunnen dus niet maar rustig wachten op hun (synagoge)stoel maar zullen er nu zelf op uit moeten trekken om Jezus mee te kunnen maken. Om Hem te kunnen volgen. En dat doen ze dan ook massaal, lezen we in vs.13. En, let opnieuw op!, Hij onderwijst hen. Als een echte Rabbi, Leraar.

Rabbi's die gevolgd werden om maar niets te missen van hun onderwijs en van hun manier van leven. Een Rabbi in die tijd gaf informatie maar het had in die Joodse cultuur ook altijd als doel dat je dat ook ging 'leven'. Dat je de wijze lessen ging toepassen in je concrete leven.

Jezus heeft mogelijk verteld over vroeger, over het O.T., wat er allemaal gebeurd was.

Wat er nodig was. Verteld over zijn Vader in de Hemel. Over Gods rijk dat komen gaat.

Dit vertelde Jezus aan zijn volgelingen maar Jezus laat hier ook merken dat Hij niet afhankelijk is van de mensen die Hem op dat moment volgen. Hij hoeft niet benieuwd of onzeker te zijn of ze Hem wel of niet zullen volgen.

Want hier maken we mee dat iemand niet was meegelopen. Levi, iemand die nog gewoon bij het belastingkantoor zat, en alles eens rustig aankijkt vanuit zijn eigen plek en levensovertuiging. De toeschouwer, de observator maar ook hij wordt geroepen om mee te gaan. Om te volgen!

Levi, de tollenaar. En hij doet het. Hij gaat volgen. Wat een gezag van onze Heer zien we hier: Hij gebiedt en het is er. Zoals over God de Vader gesproken wordt, bijv. in Psalm 33. Als bij de schepping. Ook hier: het nieuwe leven...

De woorden hakken er diep in bij Levi. Zo diep dat hij zich kan ontworstelen aan de zuigkracht van de zonde, van het geld. Hij staat op en wordt een ander mens! Het zal een hele verrassing geweest zijn voor Levi, deze manier van benaderen. Tollenaars. Belastinginners namens de Romeinse overheid, die er vaak persoonlijk nog een schepje bovenop deden om rijk te worden, werden geminacht. Als blikken konden doden... En er zal ook wel eens een lelijk woord uitgekomen zijn bij het langskomen en afrekenen.... Op een of andere manier hebben de liefdevolle, gezagsvolle woorden en blik van Jezus veel invloed op hem.

3. Misschien mede daarom geeft deze Levi een grote maaltijd en in die tijd mag je dan ook wel zeggen 'een groot feest'. Eten was toen, meer dan bij ons nu, het leven vieren.

Iedereen is welkom! Jezus, zijn leerlingen, zij die volgen en ook een groot aantal 'tollenaren en zondaren'. Een bijzonder gemengd publiek, zou je kunnen zeggen. Maar ook dat kan al wel een onterecht vooroordeel zijn van mij...

De groep tollenaars en zondaren zochten elkaar vast wel vaker op want samen sta je sterk. En van die brave, nette mensen om je heen heb je niet veel te verwachten. Is het niet link voor Jezus' volgelingen om om te gaan met slechte mensen? Daar hebben we toch een uitdrukking voor? 'Waar je mee omgaat, daar word je mee besmet'.

Vraag maar aan ouders: hoe belangrijk is voor jou de vriendengroep waar je kind mee omgaat? Houd je je hart vast? Ben je er eigenlijk heel ongerust over? Of dank je God op je blote knieën voor zo'n positieve vriendengroep?

Mijn moeder heeft er veel verdriet van gehad dat ik wel eens naar een café ging met vrienden. Biertje, biljarten, kwartje in de jukebox en praten. Voor mij is dat heel vormend geweest maar mijn moeder had daar enorm veel zorgen over... Dat begreep ik niet maar het was wel zo.

Het was de cultuur waarbij je een rijtje had van plaatsen en gedragingen waar je ver bij vandaan moest blijven. T.v., bioscoop, kroeg, kaarten, dansen want je was wel 'in de wereld maar niet van de wereld'. Slechte mensen moest je mijden.

Ik denk dat Jezus ons in de Bergrede geholpen heeft om minder naar die buitenkant te kijken, maar meer naar ons hart.

En elders in het Evangelie zegt Hij dat je niet onrein wordt door wat je door je mond naar binnen laat gaan (aan te vullen met wat door je ogen naar binnen gaat), maar wat door je mond naar buiten gaat.

Ik vermoed ook dat de leerlingen, de volgelingen, het wel lastig hebben gevonden want normaal gesproken deden ze dit nooit.

Je gaat voor veilig en op zo'n feest, bij zo'n maaltijd is zomaar veel onreinheid en zonde aanwezig. De tollenaar was corrupt en geldzuchtig. En nog wat: waren er wel tienden afgedragen over alle producten? Was de 10 % over de peterselie in de soep wel afgedragen? Nee, linke soep. Houd je er maar ver van, dat is veiliger.

En de kerkleiders reageren ook op die manier.

Hé mensen, hoe zit dat? Eet die nieuwe rabbi van jullie met tollenaars en zondaars?

Nee, zij deden dat niet. Ze keken er op afstand naar en hadden hun oordeel al klaar.

Zo wordt er een schifting duidelijk. Een groep mensen die Jezus volgt en een heerlijke feestmaaltijd gebruikt en een groep die zich daarvoor afsluit. Te goed voor vindt.

4. En nu gebeurt het. De kern van deze Bijbelverzen. De woorden die Jezus uitspreekt. Die zeer ingrijpend, vergaand, confronterend en uitnodigend zijn.

Het komt er nu op aan om te gaan kiezen. Om te gaan zeggen wat je van deze Jezus denkt en gelooft! Op een bepaalde manier zou je het ook een donderpreek kunnen noemen. Kort samengevat: als je denkt dat je deugt heb je bij Mij niets te zoeken, zegt Jezus. Zondaars zijn welkom.

Ten diepste gaat dit natuurlijk om de vraag waarom Jezus gekomen is naar deze aarde. Als wij allemaal liefdevol, rechtvaardig en eerlijk zijn, dan had Jezus hier niets te zoeken.

Iedereen die zich goed voelt. Die zich rechtvaardig en volmaakt voelt heeft hier niets te zoeken. Die moet het zelf maar uitzoeken en zal ooit tegen de lamp lopen. Een zondaar... Je kunt er van alles over zeggen. Een mooie, korte samenvatting is dat een zondaar zijn doel mist. Wat woorden erbij: een boogschietster die probeert de roos te raken maar hij schiet naast. Je mist je bestemming. Je doet niet waarvoor je geschapen bent. Je zoekt niet het geluk waar het te vinden is.

En Jezus zegt het kort en scherp. Ik ben gekomen om **zondaars** te roepen. Let op: niet om **zieke** mensen te roepen. Dat komt er wel in mee maar dat is niet de kern! En op allerlei manieren maakt de Here Jezus duidelijk dat Hij 'dokter' is en dat alle mensen ziek zijn. De zonde is ongelofelijk besmettelijk. Je kunt het met 1.5 meter afstand niet uit de weg gaan. Er is geen vaccin voor. Je bent het en je blijft het. Maar bij dokter Jezus is het goede medicijn te halen. Dat is de enige manier. Voor de tijd op aarde al vergeving en perspectief en voor de tijd erna leven in Gods Koninkrijk. Met prachtige beelden, o.a. over een geweldige feestmaal.

En daarom deze confronterende donderpreek. Die uiteindelijk als intentie heeft om je uit te nodigen Hem te vinden, te volgen en te vertegenwoordigen. Met Hem mee te gaan. Te leren van Hem. Van Hem die het Koninkrijk nabij gebracht heeft. En erover heeft verteld. Zodat je niet blijft zitten in je eigen bubbel, met een gesloten wereldbeeld.

Soms is het goed en nodig om de zaken op scherp te zetten. Omdat het je nog waard is te investeren in die ander. Die ander niet kwijt te raken. In vriendschap, in een huwelijk. Ongemakkelijk maar goed en nodig om aan te gaan.

De Here Jezus is liefdevol, zoekend en daarom soms ook heel scherp. Om duidelijk te maken wie Hij is en wat je te doen hebt. Omdat Hij je niet kwijt wil. Daarom wilde ik deze woorden van Hem en deze verzen uit de Bijbel met je delen. Omdat ik graag wil dat wij ons doel niet missen, amen